

2012-03-09

Dnr 43-2011:2170

Gävle kommun

Rektorn vid Bergby Centralskola F-9

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Bergby Centralskola F-9
i Gävle kommun

Tillsyn av Bergby Centralskola F-9

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gävle kommun under period, Hösten 2011 – våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Bergby Centralskola F-9 besöktes av Skolinspektionen mellan den 22 november 2011 och den 23 november 2011.

Rektor för Bergby Centralskola skola är också ansvarig för Björke skola, Trödje skola, Milboskolan, Norrsundets skola och Varva skola. Ett ansvarsområde av denna storlek ställer höga krav på rektors ledarskap. Det krävs också fungerande rutiner för hur återkoppling och uppföljning av det som delegerats, ska genomföras.

Rektorn har god kännedom om skolans verksamhet. Det pedagogiska ledarskapet på Bergby Centralskolas arbetslag för förskoleklass – årskurs 6 är till flera delar delegerat till biträdande rektor. Det finns rutiner för rapportering och återkoppling till rektorn.

Rektorn ser till att utbildningen planeras, följs upp och utvecklas på skolan och att kvalitetsarbetet dokumenteras. Det systematiska kvalitetsarbetet på Bergby centralskola har en tydlig struktur och inriktning formulerad i det så kallade årshjulet, som är väl förankrat bland personalen. Elevernas resultat följs upp och utvärderas på individnivå, gruppnivå och skolnivå. För de elever som behöver särskilt stöd för att nå kunskapskraven anordnas sådant stöd. Rektor ser till att åtgärdsprogram utarbetas för elever som ska ges särskilt stöd och att åtgärderna följs upp och utvärderas. Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram som utarbetats i skolan och finner att det i en del fall utarbetas åtgärdsprogram som anger stödåtgärder trots att åtgärderna ryms i den ordinarie undervisningen, som enligt läroplanen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Åtgärdsprogram ska bara utarbetas för elever som ska ges särskilt stöd.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett område som huvudmannen och rektorn måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut:

Beslut

Föreläggande

Den beskrivna bristen som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Bergby Centralskola F-9 i Gävle kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gävle kommun att senast den **9 juni 2012** avhjälpa den påtalade bristen genom att vidta nedanstående åtgärder.

Särskilt stöd

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas. Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd så att åtgärdsprogram utarbetas i överensstämmelse med författningarna.

I detta ingår att:

- Rektorn ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Enligt den nationella statistiken för 2011, har mellan 84 och 100 procent nått kravnivåerna i alla delprov på de nationella ämnesproven för årskurs 3 i matematik och svenska. För årskurs 5 visar den nationella statistiken för 2010 att mellan 81 och 95 procent av eleverna nådde kravnivåerna i alla delprov på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska. Skolan redovisar också resultat per ämne i årskurs 5 för år 2011. I engelska och matematik har 80 procent av eleverna nått kravnivåerna, i samhällsorienterande ämnen och svenska 85 procent. I övriga ämnen har alla elever i årskurs 5 minst nått kravnivåerna för årskursen.

Enligt den nationella statistiken har skolans elever i årskurs 9 år 2011 ett genomsnittligt meritvärde, på 227. För flickor är värdet 247,5 och för pojkar 205,6. Alla flickor redovisas ha nått målen i alla ämnen. I ämnena engelska och matematik har 18 procent av pojkarna inte nått målen och i språkvalet har 20 procent av pojkarna inte nått målen. Skolan följer upp och analyserar resultaten. Skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat har skolan försökt komma tillrätta med genom att höja pojkarnas motivation men det arbetet har inte varit framgångsrikt ännu.

Andelen elever behöriga att söka ett nationellt gymnasieprogram år 2011 var 86 procent till både yrkesförberedande och högskoleförberedande program. Av den nationella statistiken framgår också att endast 77 procent av flickorna och 58 procent av pojkarna läste moderna språk som språkval.

Skillnaden mellan avgångsbetyg och resultat på de nationella ämnesproven för årskurs 9 följer ungefärligen riket. I ämnet engelska fick 94 procent av eleverna samma betyg som provbetyg. I matematik fick 69 procent samma betyg som provbetyg och 31 procent av eleverna fick högre betyg än provbetyget. I svenska fick 91 procent av eleverna samma betyg som provbetyg.

Trots ett medvetet och väl fungerande arbete med särskilt stöd redovisar skolan att alla elever inte ges möjlighet att nå kunskapskraven i alla ämnen.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolan bedriver ett systematiskt arbete för trygghet, mot kränkande behandling och mot diskriminering. Arbetet beskrivs i årshjulet och dokumenteras i en likabehandlingsplan. Planen har fastställts efter medverkan av personal och elever.

I intervjuer och samtal med skollledning, lärare och elever framkommer att skolan upplevs trygg och att det är studiero på de flesta lektioner. Vidare framkommer att skolan utan dröjsmål inleder ett arbete för att utreda och stoppa kränkningar om de inträffar.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Föreläggande:**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Vidare framgår av skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Om en utredning visar att eleven inte är i behov av särskilt stöd ska rektorn eller den som denne överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av beskriver elevens behov och hur de ska tillgodoses. I några av åtgärdsprogrammen är emellertid beskrivningen av behoven och de beslutade åtgärderna sådana att de gott och väl ryms inom ramen för anpassning av undervisningen. I samtal och intervjuer med lärare och skollledning framkommer att lärare ofta ser kravet på att utarbeta åtgärdsprogram som betungande i sig. Däremot finns, enligt vad som också framkommer i samtal och intervjuer, en stark strävan hos lärarna i skolan, att anpassa undervisningen till elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogrammen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gävle kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen.

Bakgrund

Beskrivning av Bergby Centralskola F-9

Bergby centralskola är en skola med förskoleklass och årskurserna 1–9. Det går ca 240 elever i skolan. I skolan finns två arbetslag, ett för förskoleklass och årskurs 1-5 och ett för årskurs 6-9. Eleverna i årskurs 2 och 3 undervisas i en åldersgemensam klass.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Utredaren Jonas Jansson.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Per Eng
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

2012-03-09

6 (7)

Dnr 43-2011:2170

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns

2012-03-09

7 (7)

Dnr 43-2011:2170

publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).